

Оңтүстік Қазақстан Мемлекеттік Фармацевтика Академиясы.

Қазақ, орыс және латын тілі кафедрасы

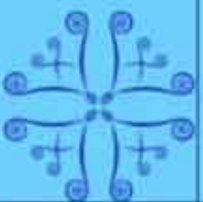
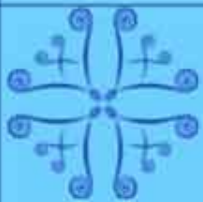
Киім кию мәдениеті

ҚАБЫЛДАҒАН: МАМЕДОВА А.

115 "ЖМҚ" ТОБЫ

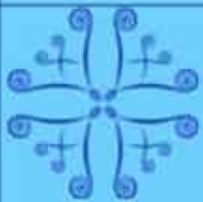
ҚАБЫЛДАҒАН: КЕМЕЛХАН Д.Ж.

*Киім кию
мәдениеті*

- *Жоспар*
- *Тұрмыстық киім түрлері*
- *Киім-кешек*
- *Киімнің шығу тарихы.*
- *Киім сұлбасы*
- *Стиль түрлері*
- *Киімге қатысты сөздігі*
- *Қорытынды*
- *Әдебиеттер*

1. Киім дегеніміз не ?

Киім-бұл адам денесінің жамылғысы.

2. Киім ассортименті дегеніміз не?

Киім ассортименті дегеніміз— киім топтамасы, белгілі бір ерекшелік туындысы.

Тұрмыстық киім түрлері

Тұрмыстық

Күнделікті

Салтанаттық

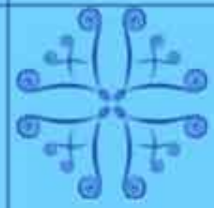
Үйге киетін киім

Жұмыстық

Ұлттық

Сән (фран.*мода*, лат.*modus-*
өлшем , әрекет тәсілі)-
киім кию мәдениеті,
уақытша келісімді сәнді
киіне білу.

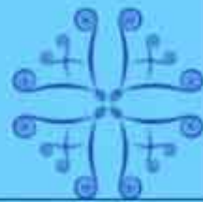

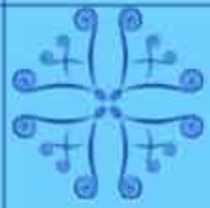
Талғам - бәрінен бұрын адам
өзіне-өзі шек қоя білуі
(нені, қайда, қашан кию
керек, өзінің сырт
келбетіне көзқарасы, өзін-
өзі ұстай білуі).

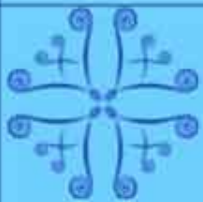
Сұлба - бұл заттың көлеңкесі.

Стиль -(грекше балауызға
өрнек түсіретін үшкір таяқша)
мәнер, сипат, ерекшелік.
Сонымен қатар сол дәуірдің
мәдениетін, сұлулық туралы
түсінігін білдіреді.

Костюм (француз.costume-
киім-кешек)- бір ұлттың,
дәуірдің, әр түрлі
қоғамдық топтың
тұрақты киім үлгісі.

Үлгі

Өлшем алу

Киім тігу үшін

Модельдеу
эскиз
дайындау

Бұйым және
бөліктерінің
сызбасын
дайындау

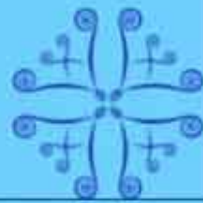

Киімнің шығу тарихы.

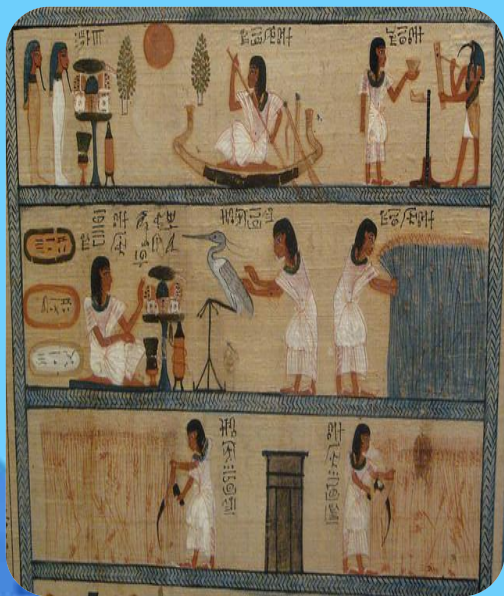

Енді бір сәт өткенге оралайық, құл иеленуші мемлекеттер: Ежелгі Египетте, Ежелгі Грекияда, Ертедегі Римде құлдардың лыпасы бел байлауыш қана болды. Оның өзі ауа райының қолайсыздығынан қорғай алмады. Сол кездегі еркін адамдар өз дәрежесіне лайық киінген. Сапалы матадан мамандығын, шенін білдіретін белгілерін таққан киімдер киген. Ал Египет фараондары мен белгілі адамдар – жұқа, үлбіреген мақтадан, кендір маталардан, ал, дін иелері қабылан терісінен тігілген киімдер киген. Өте ерте замандағы Эллада еркін адамдар кендір мен жүннен тоқылған жұқа, әр алуан түсті киімдер кесе, құлдар-дөрекі, қалың, сапасыз, боялмаған жүннен тоқылған киімдерді қанағат тұтқан.

Ал Египет фараондары мен белгілі адамдар – жұқа, үлбіреген мақтадан, кендір маталардан, ал, дін иелері қабылан терісінен тігілген киімдер киген. Өте ерте замандағы Эллада еркін адамдар кендір мен жүннен тоқылған жұқа, әр алуан түсті киімдер кесе, құлдар-дөрекі, қалың, сапасыз, боялмаған жүннен тоқылған киімдерді қанағат тұтқан.

Қазақ халқынын ұлттық киімдері

Қазақ халқының өмірімен бірге жасасып, біте қайнасып, өзінің айшықты бояуын солғындатпай, ұрпақтан-ұрпаққа мирас болып келе жатқан бай қазыналарының бірі — ұлттық киімдер мен зерегелік бұйымдар.

Костюм-француз
тілінен аударғанда
“киім-кешек”
деген мағынаны
білдіреді.

Костюм бізге ежелгі
Египет елінен келген.

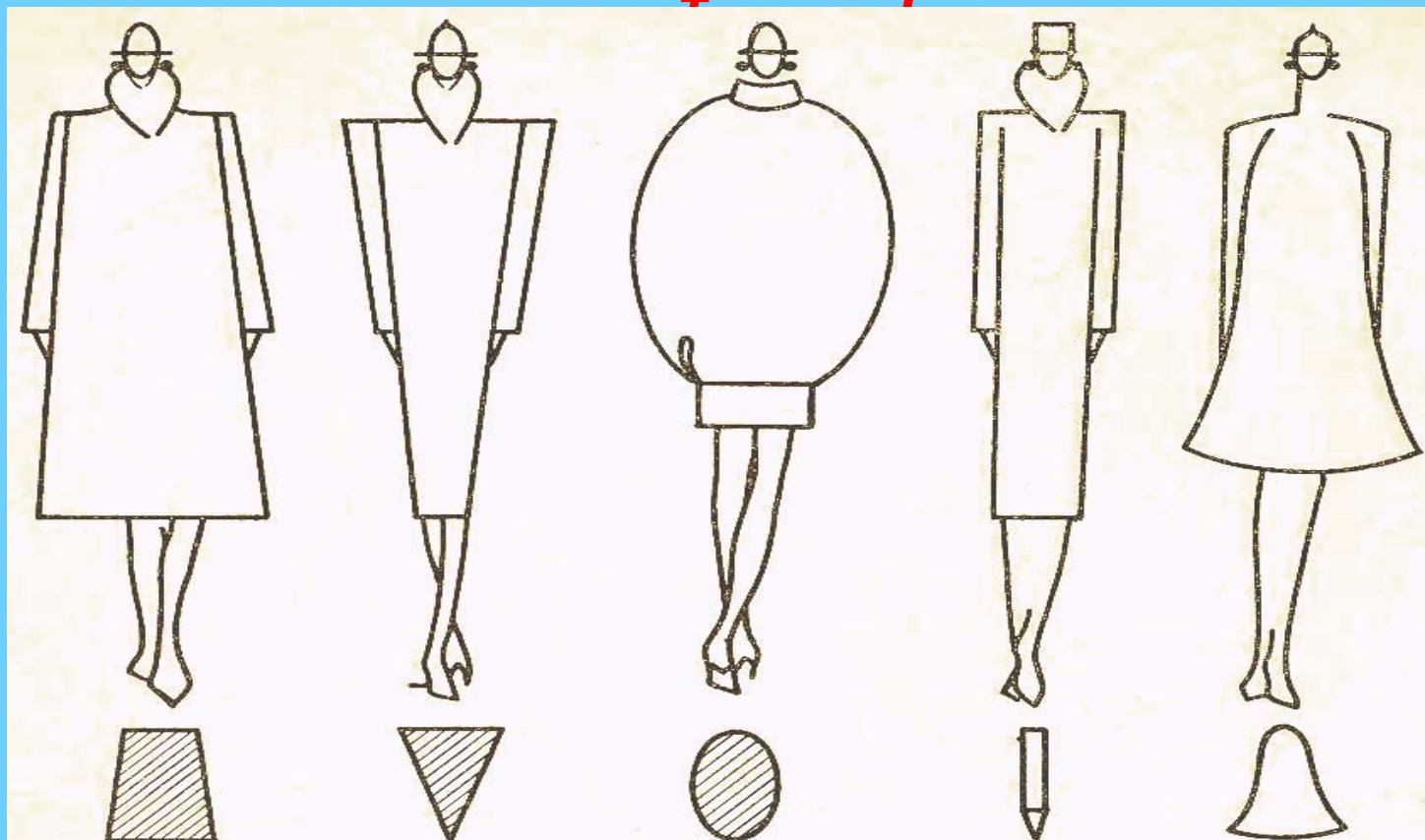
Заман ағысына
байланысты өзгеріп
отырып, қазіргі
костюмдер үлгісіне
енеді.

Киім сұлбасы

Сұлба заттың көлеңкесі.

Геоетриялық фигураларға байланысты киімнің
сұлбалары

Трапеция

Үшбұрыш

Сопақша

Тік қарандаш

Қоңыраубас,

Сұлба түрі сырт келбетіне қарай

**Алдынан
қарағанда**

Жанынан қарағанда

Сұлба түрлері денеге қонымдылығы

- Денеге жабысып, қонымды тұратын киімдер

- Тік (бұйым енінің кеуде, бел, мықын сызықтары бір түзу сызықта орналасқан)

- Жартылай жабысып тұратын киімдер

- Кең және трапециялы (төменге жағы кең)

Стиль түрлері:

Классикалық стиль

Спорттық стиль

Романтикалық стиль

Фольклорлық стиль

Классикалық стиль

Классикалық стильге (қатал, іскер, әсем сәнді киіну) - тұрақты, ғасырлар сүзгісінен өткен, мүлдем өзгермейтін, ерлердің жұпты, үштік костюмі, "ағылшын" пальтосы, плащ, ал әйелдердің киіміне көйлектер, тік немесе бүрмелі белдемшелер "шинель" костюмдері жатады.

Спорттық стиль

Спорттық стиль- демалыста , спортпен айналысқанда, саяхатқа шыққанда киюге ыңғайлы киімдер . Жалпы спорттық стильдегі киімдерде адам өзін еркін және ыңғайлы сезінеді.

Романтикалық стиль

Романтикалық стильге әдемілік, ерекшелік, сүйкімділік, әдеттегіден тыс бөліп көрсетеді.

Романтикалық стильдің ерекшелігі – қатпарлар, желбіреушелер, шілтерлер, банттар, желбершектер жиынтығынан тұрады.

Фольклорлық стиль

Фольклорлық стиль
(этникалық) -
ұлттық сипаттағы осы
заманғы киімдер.
Бұл стильде ою-
өрнектер, кестелер, қол
жұмысының көптеген
элементтері кеңінен
пайдаланады.

<http://altyn-asyk.kz...>

<http://altyn-asyk.kz...>

Киімге қатысты сөздігі

Гардероб

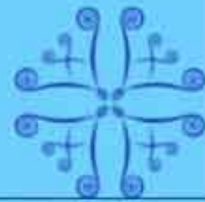
Комплект

Аксессуарлар

Ансамбль

Ритм

Фасон

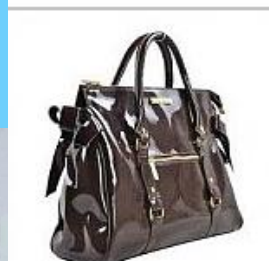
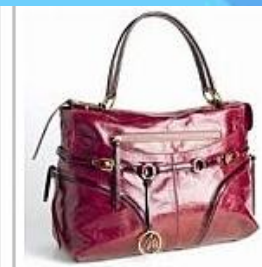
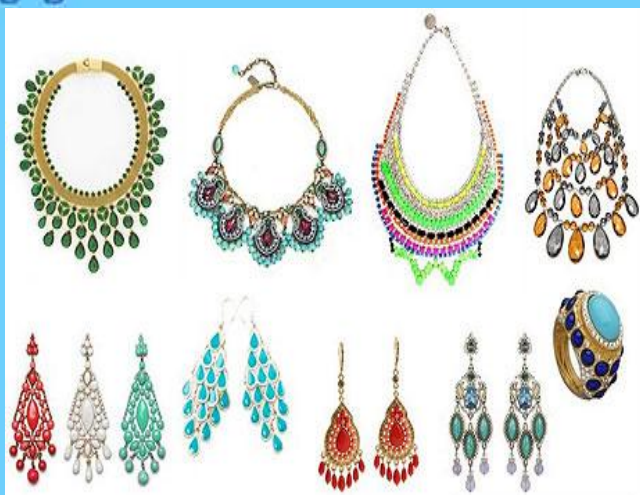
Гардероб

Комплект

Аксессуарлар

Ансамбль

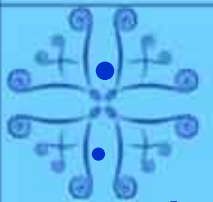

Фасон

Ритм

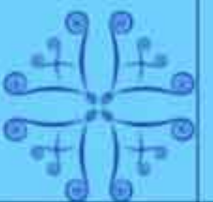

Қорытынды

Адам баласы киім киюдi тек денеге қорғаныш қана қылып қоймай, табиғаттың өзi берген сымбатына сұлулық қосатын өнерге айналдырды. Әр ұлтты өзгеден айыратын, оның сыртқы сипатын анықтайтын белгiлердiң бiрi – ұлттық киiм.

- Сондықтан бiз мақаламызда осы жағына баса көңiл бөлемiз. Ұлттық киiм дегенде, оған көбiне ғылыми – этнографиялық тұрғыдан келемiз де, оны адамның өзiмен оның тұрмыс-әрекетiмен байланыстыра қараймыз. Адам үшiн киген киiмi – дараланған тұлға болып көрiнудiң, жұрттың, қатарлас құрбы-құрдастарының назарын өзiне аударудың, iшкi сырын бiлдiрудiң бiр жолы.
-
-

□ Пайдаланылған әдебиеттер:

Орталық Азия зергерлерінің бұйымдары. Тасмағамбетов И. Алматы, 1997ж.

Қазақтың ою-өрнектері. Шөптібай Байдолдаұлы.

Технология. К. Өстеміров, Н.Адамқұлов, С.Асанова, Д.Әлмағамбетова, Т. Өміреев, А.Копников.

Қазақ халқының тұрмысы мен мәдениеті. С.Кенжеахметов.

Жеті қазына. С.Кенжеахметов.

Ұлттық киімдер. Д.Жәнібеков. Алматы, 2005 ж.

Интернет \ <http://www.uniface.kz/index.php?post=article&id=47>

